

FARMASTIKUS

Súťaž, ktorá stredoškólakom otvára dvere do fascinujúceho sveta farmácie

■ Mnohí rodičia dobre poznajú situáciu, keď sa doma pri večeri začne hovoriť o budúcnosti detí. Stredoškólakom sa dnes otvára naozaj veľké množstvo možností. Často sa spolu s rodičmi snažia nájsť smer, ktorý by spájal zmysluplnú prácu, vedu, kreativitu a v prípade tých, ktorých zaujíma biológia či chémia, aj reálny dosah na ľudské zdravie. Práve pre týchto študentov môže byť zaujímavou príležitosťou súťaž Farmastikus, ktorú vďaka iniciatíve dekana Klimasa organizuje Farmaceutická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave.

Farmastikus je dobrovoľná celoslovenská tímová súťaž určená pre študentov denného štúdia stredných škôl vo veku od 15 do 21 rokov. Súťaž bude prebiehať každoročne a každý ročník sa venuje aktuálnej téme z oblasti farmácie. Organizátori ju predstavujú ako priestor na rozvoj kreativity, tímovej spolupráce a kritického myslenia.

Aká je téma aktuálneho ročníka súťaže?

Témou aktuálneho, prvého ročníka súťaže je: Lekárneň, ako ju nepoznáš. Lekárneň je najdostupnejšie zdravotnícke zariadenie a lekárnik zohráva dôležitú úlohu v starostlivosti o pacientov. Okrem výdaja liekov poskytuje poradenstvo, vykonáva základné vyšetrenia a podieľa sa na prevencii. Slovenské lekárnice majú veľký potenciál, ktorý možno lepšie využiť v prospech pacientov. Ako môžu túto tému poňať stredoškóláci? Kreativite sa medze nekladú. Projekty, prihlásené do súťaže, môžu mať napríklad takúto podobu:

- nová služba, produkt, aplikácia alebo priestor lekárne v budúcnosti,
- prototyp digitálnej lekárenskej služby,
- zviditeľnenie roly lekárnika.

Študenti si však môžu vymyslieť aj vlastné zameranie. Pre mnohých ro-

dičov môže byť zaujímavé najmä to, že nejde o klasickú vedomostnú olympiádu postavenú iba na memorovaní faktov. Súťaž kombinuje odborné poznatky, projektovú prácu a prezentáciu vlastných nápadov. Študenti tak získavajú skúsenosť, ktorá je oveľa bližšia reálnemu fungovaniu modernej vedy, zdravotníctva či farmaceutickej praxe.

Je súťaž určená študentom z celého Slovenska?

Do súťaže sa prihlasujú trojčlenné tímy z jednej školy, pričom jeden študent môže byť členom iba jedného tímu. „Dôležité je, že súťaž Farmastikus je dizajnovaná pre trojčlenné tímy. Študenti teda môžu pracovať v malom tíme, vytvárať väzby prostredníctvom spoločného projektu, spoločného cieľa, a zistia možno aj niečo sami o sebe,“ zdôraznil garant súťaže, prof. Pharm-Dr. Ján Klimas PhD., MPH, dekan FaF UK v BA.

Výhodou je aj forma organizácie – všetky fázy prebiehajú online. To znamená, že zapojiť sa môžu študenti z celého Slovenska bez potreby cestovania do Bratislavy. Organizátori zároveň zdôrazňujú, že nie je rozhodujúce, aký typ školy študent navštevuje. Dôležitá je chuť objavovať, tvoriť, premýšľať a spolupracovať. To otvára dvere nielen gymnazistom, ale aj študentom zdravotníckych, chemických či iných odborných škôl, ktorí majú záujem o vedu, medicínu alebo farmáciu.

Ako súťaž prebieha?

Farmastikus pozostáva z viacerých etáp. Najprv si tím pripraví vlastný projekt na aktuálnu tému daného ročníka a odošle anotáciu projektu prostredníctvom online formulára. Následne študenti absolvujú vedomostný kvíz z oblasti farmácie a príbuzných disciplín. Ďalšia fáza je zameraná na samotné spracovanie projektu. Organizátori ponechávajú tímom pomerne veľkú slobodu – projekt môže mať podobu výskumu, osvetovej kampane, návrhu výrobku, aplikácie alebo iného tvorivého výstupu. Súťaž vrcholí online prezentáciou pred odbornou komisiou.

Práve táto kombinácia je jedným z najväčších prínosov súťaže. Stredoškólači sa neučia iba odpovedať na otázky v teste, ale musia pracovať s informáciami, diskutovať v tíme, plánovať postup práce a prezentovať výsledky. Ide o zručnosti, ktoré budú potrebovať bez ohľadu na to, či sa neskôr rozhodnú pre farmáciu, medicínu, vedu alebo inú kariéru.

Pre rodičov z lekárenského prostredia môže byť zaujímavé aj to, že súťaž približuje farmáciu moderným a atraktívnym spôsobom. Farmastikus študentom hravým spôsobom ukazuje, že farmácia okrem lekárne a výdaja liekov zahŕňa aj výskum, inovácie, verejné zdravie, technologický vývoj či popularizáciu zdravotníckych tém.

Čo môže súťažný tím vyhrať?

Významnou motiváciou sú aj odmeny pre úspešných riešiteľov. Každý súťažiaci z víťazného tímu bude po podaní prihlášky a splnení potrebných podmienok prijatý na študijný program farmácia vyučovaný v slovenskom jazyku na Farmaceutickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave bez potreby absolvovať prijímaciu skúšku. Okrem toho budú súťažiaci z prvých troch víťazných tímov po-

zvaní na slávnostný obed s dekanom fakulty a významnou osobnosťou slovenskej farmácie. Organizátori zároveň uvádzajú, že víťazi získajú aj hodnotné vecné ceny od Farmaceutickej fakulty UK a partnerov súťaže. Pre osem najúspešnejších tímov bude na fakulte pripravený interaktívny „Zážitkový deň s farmáciou“.

Aký je zmysel súťaže?

Dôležitý je však aj širší rozmer celej iniciatívy. Súťaž dáva mladým ľuďom možnosť nahliadnuť do akademického prostredia ešte pred rozhodovaním o vysokej škole. Mnohí študenti si totiž až pri práci na projekte uvedomia, že ich baví analytické myslenie, experimentovanie alebo prepájanie prírodných vied s praktickou pomocou pacientom.

Pre tých, ktorí majú v rodine stredoškólačka so záujmom o prírodné vedy, môže byť Farmastikus zaujímavým impulzom. Nejde iba o súťaž s vidinou cien. Je to príležitosť, ako mladému človeku ukázať, že farmácia je dynamický odbor spájajúci vedu, inovácie, komunikáciu aj spoločenskú zodpovednosť. „Musíme sa zaujímať o stredoškólačkov, lebo to je generácia, ktorá príde po nás a ak chceme, aby rozumeli farmácii, musíme pre to niečo urobiť. Nestačí len informovať o tom, že existuje prijímacie konanie na farmáciu a čakať. Je načas študentom aktívne predstaviť svet farmácie. Keď ho spoznajú, lepšie budú rozumieť spoločenskej diskusii o liekoch a liečbe ako takej. Budú mať k týmto témam iný vzťah, lebo sa dostanú k tejto problematike v tom naj-

lepšom veku a tým najzaujímavejším spôsobom. Štúdium na strednej škole je časom formovania osobnosti a formovania lásky k niečomu – to niečo môže byť aj farmácia. Keď im ponúkame dobrovoľnú, zaujímavú súťaž, ktorá ich neoklieštuje a nenúti len mechanicky memorovať – ale dáva im voľnú ruku v tvorbe a v inovatívnom prístupe k riešeniam, môže to mať obrovský význam pre ich budúcnosť, aj pre budúcnosť farmácie,“ priblížil profesor Klimas.

V čase, keď zdravotníctvo potrebuje novú generáciu odborníkov schopných kriticky myslieť a reagovať na meniace sa výzvy, môžu mať podobné projekty veľký význam. A možno práve účasť v súťaži Farmastikus pomôže niektorým stredoškólačkom objaviť profesionálnu cestu, ktorá ich bude dávať zmysel celý život.

Viac informácií o aktuálnom ročníku, podmienkach súťaže a registrácii tímov je dostupných na stránke farmastikus.uniba.sk alebo prostredníctvom QR kódu.

Pripravila: Anna Martausová
Zdroj: doc. Mgr. Marcela Chovancová, PhD., PharmDr. Andrea Balažová, PhD.
za organizačný tím
Ilustrácie a logo: Dominika Tatranská